TASDIQLAYMAN
O‘quv-uslubiy boshqarma boshlig‘i
_____ I.Madatov
2025-yil 14-oktabr

Kattaqo‘rg‘on davlat pedagogika instituti Pedagogika fakulteti

1-bosqich Pedagogika yo‘nalishi talabalariga 1-semestr uchun

« Pedagogika nazariyasi va tarixi » fanidan yakuniy nazorat savollari

Imtihon shakli: yozma-og‘zaki

№	Mavzu	1-QISM “OSON SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning kirish qismidan asosan nazariy savollardan iborat bo’ladi (tayanch iborasi bo’ladi).	2-QISM “ODDIY SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 1-rejasidan asosan mulohazaviy savollardan iborat bo’ladi (tayanch iborasi bo’ladi).	3-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 2-rejasidan asosan qoidalar, teoremalar, kabi savollardan iborat bo’ladi (tayanch iborasi bo’lmaydi).	4-QISM qism “MURAKKAB SAVOLLAR 2” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 3-rejasidan asosan tendensiyalar, paradigmalar, konsepsiyalar kabi savollardan iborat bo’ladi (tayanch iborasi bo’lmaydi).	5-qism “QIYIN SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning xulosa yani yakuniy qismidan asosan talabani mustaqil fikrlashga, mavzuni to’liq anglashga yo’naltiradigan savollardan iborat bo’ladi (tayanch iborasi bo’lmaydi).
1.	1-mavzu: O‘zbekistonda ta’lim tizimini rivojlantirishning konseptual asoslari.	Ta’lim tizimini rivojlantirishning konseptual asoslarini gapirib bering (T.I.: Qonun, asosiy tamoyillar, Ta’lim tizimi, turlari va shakllari)	«Ta’lim to‘g‘risidagi» Qonunning maqsadi va vazifalarini izohlang (T.I.: bilim berish, huquqini ta’minlash).	Ta’lim sohasidagi davlat siyosatining asosiy tamoyillarini izohlab bering	Ta’lim tizimi, turlari va shakllari haqida ma’lumot bering	Uzliksiz ta’lim qanday ta’lim turlarini o‘z ichiga olishini izohlab bering.
1		«Ta’lim to‘g‘risidagi» Qonun loyihasini ishlab chiqish jarayoni haqida fikr yuriting (T.I: xorijiy davlatlar, ilg’or tajribalar)	«Ta’lim to‘g‘risidagi» Qonun loyihasiga yangi kiritilgan boblarlarni izohlang (T.I: 6 ta bob)	Ta’lim sohasida kamsitishlarga yo‘l qo‘yilmasligi tamoyilini izohlab bering	Maktabgacha ta’lim va tarbiya ta’lim turini tushuntiring	O‘zbekiston Respublikasining «Ta’lim to‘g‘risida»gi Qonuni ta’lim tizimi uchun ahamiyatini izohlab bering
2.	2-mavzu: Pedagogika fan sifatida.	Pedagogika fani haqida tushunchangizni yoritib bering (T.I.: «bola», «yetaklayman», ta’lim, tarbiya)	Pedagogika fani maqsadi va uning asosiy kategoriyalarini izohlab bering (T.I.: shaxs, ta’lim, tarbiya, bilim, ko’nikma, malaka, ma’lumot)	Pedagogikaning boshqa fanlar bilan aloqasini yoritib bering	Pedagogikaning metodologiyasi deganda nimani tushunasiz?	Pedagogikaning ilmiy-tadqiqot usullari va mohiyatini izohlab bering

2		Pedagogika fanining vazifalarini izohlab bering (T.I.: demokratik, insonparvar hamda huquqiy jamiyat, ma’naviy va axloqiy)	Pedagogikaning shaxsni rivojlantiradigan ikki muhim jihatini izohlab bering (T.I.: ta’lim nazariyasi, tarbiya nazariyasi)	Pedagogika fanlari tizimini tushuntirib bering	Pedagogik ilmiy tadqiqotlarni amalga oshirish xususiyatlarini yoritib bering	Pedagogika fanining obyekti va predmetini izohlang.
3.	3-mavzu: Shaxsning rivojlanishi, tarbiyasi va ijtimoiylashuvi	Shaxsning rivojlanishi, tarbiyasi haqida fikr yuriting (T.I.: individ, shaxs, individuallik, omillar).	Individ va shaxs tushunchasini yoritib bering (T.I.: biologik, ijtimoiylashuv, xususiyat).	Shaxs tarbiyasiga ta’sir etuvchi omillar	Shaxs rivojlanishining yosh va psixologik xususiyatlarini izohlang	Shaxsning ijtimoyilashuvi qanday omillarga bog’liqligini tushuntirib bering
3		Shaxsning rivojlanishi qanday omillarga bog’liqligini tushuntirib bering (T.I.: biologik, ijtimoiy)	Rivojlanish tushunchasini izohlab bering (T.I.: fiziologik va intellektual, miqdor va sifat)	Shaxs sifatida rivojlanishda biologik va ijtimoiy omillarni tushuntirib bering	Shaxs rivojlanishida faoliyatnig o‘rnini yoritib bering	Shaxs rivojlanishining gender xususiyatlarini izohlang.
4.	4-mavzu: Yaxlit pedagogik jarayon.	Yaxlit pedagogik jarayonning qonuniyatlariga tavsif bering. T.I. I.P.Podlasiy, M. Kodjaspirov	Pedagogik jarayon va uning tuzilishini izohlang.T.I. pedagoglar, tarbiyalanuvchilar, tarbiyaviy shart-sharoitlar.	Yaxlit pedagogik jarayon tamoyiilarini izohlang.	M. Kodjaspirov bo‘yieha pedagogik jarayon qonuniyatlarini izohlang.	Yaxlit pedagogik jarayon tamoyillarining Yu.K.Babanskiy bo'yicha tasnifi bo‘yicha izohlang.
4		Yaxlit pedagogik jarayonning komponentlari haqida ma’lumot bering.T.I. pedagoglar; tarbiyalanuvchilar; tarbiyaviy shart-sharoitlar.	Yaxlit pedagogik jarayon tushunchasiga izoh bering.	Pedagogik jarayon qonuniyatlari haqida ma’lumot bering.	I.P.Podlasiy tasnifi bo‘yicha pedagogik jarayon qonuniyatlarini izohlang.	Yaxlit pedagogik jarayon tamoyillarining B.T.Lixachev tasnifi bo‘yicha izohlang
5.	5-mavzu: Didaktika - ta’lim nazariyasi sifatida. O‘qitish jarayoni yaxlit tizim sifatida	Didaktika haqida ma’lumot bering. (T.I.: o‘qitish, ta’lim tamoyillari, qoninuyatlari).	Didaktikaning asosiy kategoriyalarini izohlang (T.I.: o‘rgatish, o‘rganish, o‘qitish, ta’lim, bilim).	Ta’lim jarayoni qonuniyatlari haqida ma’lumot bering.	Ta’limning umumiy qonuniyatlarini izohlang.	Zamonaviy ta’lim paradigmalari haqida ma’lumot bering.
5		Ta’limning tashkiliy-metodik tamoyillarini izohlang. ta’limning tizimliligi va izchilligi;	Ta’limning xususiy qonuniyatlarini izohlang.T.I. gnoseologik, psixologik, kibernetik, sotsiologik, tashkiliy	0 ‘qitish jarayoni mohiyati va uning vazifalarini izohlang.	Ta’lim mazmuniga aloqador tamoyillarni izohlang.T.I. insonparvarlashtirish;	Yaxlit pedagogik jarayon taraoyiilari haqida ma’lumot bering.

		ta’Iimda onglilik, faollik va mustaqiliik; ko’rsatmalilik			tabiat bilan uyg’unlik; madaniyat bilan J uyg’unlik; ilmiylik; ta’limning fundamentalligi va amaliy ! yo’nalganligi; ta’lim va tarbiyaning uyg’unligi.	
6.	6-mavzu: Ta’lim mazmuni.	Ta’lim tamoyillarini tahlil qilib bering (T.I.: tabiat bilan uyg’unlik, madaniyat bilan uyg’unlik, ilmiylik).	Ta’lim mazmunini belgilashga doir qanday yondashuvlar mavjud izohlang (T.I.: ijodiy faoliyat tajribasi, atrof-muhitga emotsional-faoliyat)	Tayanch o‘quv rejasiga izoh bering.	O‘quv dasturida qanday masalalar o‘z aksini topadi, izohlab bering	O‘quv-metodik majmua nima va u o‘z ichiga nimalarni qamrab oladi, tushuntirib bering
6		Ta’lim mazmunini loyihalashda qanday mezonlarga asoslanish lozim? (T.I.: moddiy-texnik baza, ilg‘or xorijiy tajriba, o‘quv dasturlar)	Ta’lim mazmunini loyihalash tamoyillariga izoh bering. (T.I.: ilmiy bilim, madaniy hayot darajasi, shaxsning rivojlanish imkoniyatlari)	Ta’lim mazmunini belgilovchi me’yoriy hujjatlarni izohlab bering	Ta’lmni tashkil etishning individual tizimiga izoh bering.	Sinf-dars tizimining afzalligi va kamchiliklari nimalarda namoyon bo‘ladi, izohlang.
7.	7-mavzu: Ta’lim metodlari va vositalari	An’anaviy (manbasiga ko‘ra) ta’lim metodlari haqida ma‘lumot bering. T.I. Og‘zaki, Ko‘rgazmali, Amaliy, Kitob bilan ishlash, Videometod	Q‘quvchilarning bilish faoliyati tavsifiga ko‘ra ta’lim metodlari haqida ma‘lumot bering. T.I. Axboriyretseptiv, Reproduktiv, Muammoli bayon etish, Evristik, T adqiqotchilikka doir	Yaxlit yondashuv bo‘yicha ta’lim metodlari haqida ma‘lumot bering.	Yu.K.Babanskiyning yaxlit yondashuv bo‘yicha ta’lim metodlari tasnifi izohlang.	Ta’limning texnik vositalarini izohlang.
7		Asosiy didaktik maqsadlariga ko‘ra ta’lim metodlari haqida ma‘lumot bering. T.I Yangi bilimlarni egailash, Ko'nikma va malakalarni shakllantirish, Bilimlarni amaliyotda qo‘Hash metodlari..	Ta’Iimning binar metodlari haqida ma‘lumot bering. T.I. 0 ‘rgatish metodlari, 0 ‘rganish metodlari	T a’lim vositalari tasnifini izohlang.	Ta’lim metodlarming mohiyati va mazmunini yozib bering.	Ta’lim metodlarini tanlashda qanday holatlar inobatga olinishi lozim, izohlang.

8.	8-mavzu: Ta’limni tashkil etish shakllari va turlari	Dars rivojlanishining asosiy tendensiyalarini bayon qiling.T.I.dars,sinf-dars tizimi,s	Ta’limni tashkil etishning shakllari haqida ma’lumot bering.T.I.individual,individual-guruhli, sinf-dars	Darsga qo‘yiladigan tashkiliy talablarni izohlang	Zamonaviy o'quv darsiga qo'yiladigan tashkiliy va uslubiy talablar haqida ma’lumot bering	Ta‘limda sinf-dars tizimining vujudga kelishi haqida ma‘lumot bering
8		Darsning turlari va tuzilishi haqida ma’lumot bering.T.I.aralash,yangi bilimlarni bayon qilish darsi,takrorlash va mustahkamlash,amaliy,	Ta’limni tashkil etishning yordamchi shakllari haqida ma’lumot bering.T.I.fan to‘garaklari,ekskursiyalar, fakultativ va tanlov bo‘yicha kurslar	Darsga qo‘yiladigan tarbiyaviy talablarni izohlang .	Sinf-dars tizimining afzalligi va kamchiliklari haqida so’zlab bering	Darsga qo’yiladigan didaktik talablar haqida ma‘lumot bering
9.	9-mavzu: O‘quvchilarning bilim, ko’nikma va malakalarini tashxislash	O‘quvchilarning bilim, ko‘nikma, malakalari va kompetentsiyalarini baholash mezonlari haqida ma’lumot bering.T.I. «5» baho, «4» baho, «3» baho, «2» baho	Taiim olganlikni nazorat qilish va tashxislash tamoyillari haqida ma’lumot bering.T.I. Xolislik, Tizimlilik, Ko‘rgazmaliIik,	Ta’lim olganlikni tashxis etishning mohiyatini izohlang.	O‘quvchilarning bilim, ko’nikma va malakalarini baholash mezonlarini izohlang.	O‘quvchilar o‘zlashtirishining reyting tizimi haqida ma’lumot bering.
9		Nazorat va tekshirish tushunchalarini izohlab bering.	0 ‘quvchilarning o‘quv faoliyatini nazorat qilish turlari, shakl va metodlari haqida ma’lumot bering.T.I. Joriy, Oraliq, Yakuniy	Ta’Iim jarayonida nazorat va hisobga olish, ularning vazifalari ni izohlang	Bahoning ta’lim-tarbiyaviy, amaliy ahamiyatini izohlang	O’quvchilar bilimini tashxis etishning mohiyati haqida ma‘lumot bering
10.	10-mavzu: Tarbiya jarayonining mohiyati va mazmuni.Tarbiya qonuniyatlari va tamoyillari	Fuqarolik tarbiyasining mazmunini yoriting (T.I: yoshlarda vatanparvarlik va baynalminallik tuyg‘usini shakllantirish)	Huquqiy tarbiya maqsadi, vazifasi va vositalari haqida ma’lumot bering. (T.I: huquq, huquqiy tarbiya, huquqiy ong, huquqiy madaniyat, huquqiy faoliyat)	0 ‘quvchilarning ilmiy dunyoqarashini shakllantirishning asosiy vositalarini izohlang.	Ma’naviy-axloqiy tarbiyaning maqsad va vazifalarini izohlang	Jismoniy tarbiya vositaiari haqida ma’lumot bering.T.I. tabiiy omillar, gigienik shart-sharoitlar va jasmoniy mashqlar.
10		Estetik tarbiya haqida tushuncha bering (T.I.: tabiat va jamiyat go‘zalligi, borliq go‘zalligi, estetik tabiya	O‘quvchilarni iqtisodiy tarbiyalash haqida gapiring (T.I.: iqtisod, iqtisodiy tarbiya, oila byudjeti, shaxsning ehtiyoj imkoniyatlarini hisobga olish)	Tarbiya jarayonining mohiyati va ahamiyatini izohlang.	Tarbiya jarayonining qonuniyatlari va tamoyillari haqida ma’lumot bering.	Mehnat tarbiya haqida tushuncha bering

		vositalari, sanat turlari, adabiyot, teatr, kino, tasviriy san’at)				
11.	11-mavzu: Shaxs shakllanishida jamoaning o‘rni.	O‘quvchilar jamoasini shakllantirish shart-sharoitlariga tavsif bering. T.I.pedagogik talab, jamoa faolini tarbiyalash, jamoaviy an’analami qaror toptirish	Jamoani shakllantirish bosqichlarini izohlang. T.I.O'quvchilar jamoasini shakllantirish to‘rt bosqichi	O'quvchilar jamoasini shakllantirish darajalari haqida ma’lumotbering	Jamoani shakllantirish bosqichlarini izohlang. T.I.O'quvchilar jamoasini shakllantirish to‘rt bosqichda amalga oshiriladi.	O'quvchilar jamoasining o'ziga xosliklarini sanab bering.
11		Guruh haqida tushuncha bering. T.I. Guruh, guruh mezonlari, faoliyat birligi, o‘zoro muloqat	Jamoani guruhdan ajratib turuvchi belgilari haqida ma’lumot bering.T.I. yagona maqsadning mavjudligi, birgalikdagi faoliyat, Majburiy mas’uliyatli munosabat, umumiy rahbar	Jamoa an’analari haqida ma’lumot bering.T.I. kundalik faoliyat an’analari; bayram an’analari.	Jamoa tarbiya obyekti va subyekti sifatida	«Jamoa» va «o'quvchilar jamoasi» tushunchalariga izoh bering.
12.	12-mavzu: Tarbiyaning umumiy metodlari.	Tarbiya metodlari haqida ma’lumot bering.T.I. Shaxs ongini shakllantiruvchi , Faoliyatni tashkil etish va xulq-atvor tajribalarini shakllantirish, Xulq-atvomi va faoliyatni rag‘batlantirish metodlari.	Shaxs ongini shakilantirsh metodlarini izohlang.T.I. hikoya, tushuntirish, izohlash, ma’ruza, etik suhbat, nasihat, o’git, ko’rsatma, munozara, namuna	Faoliyatni rag’batlash va motivatsiyalash metodlari: rag’batlantirish, tanbeh berish, uyaltirish.	O ‘z-o‘zini tarbiyalash metodlarini tushuntirib bering.T.I. o’z-o’zini baholash va o’z-o’zini nazorat qilish	Mashq va o‘rgatish metodlari mohiyatini tushuntirib, ularga misol keltiring.
12		Faoliyatni tashkil etish va xulq-atvor me’yorlarini shakllantirish (mashq) metodlarini izohlang.T.I. mashq, pedagogik talab, ijtimoiy fikr, topshiriq, tarbiyalovchi vaziyat.	Xalq pedagogikasining tarbiya metodlari (T.I.: tushuntirish, namuna, nasihat berish, o`git, qoralash va jazo)	Tarbiya metodlarini tanlab olish shartlari haqida ma’lumot bering.	Tarbiya vositalari haqida ma’lumot bering.	Tarbiya usullari haqida ma’lumot bering.

13.	13-mavzu: Ta’lim muassasasi menejmenti.	Ta’lim muasasasasini boshqarish haqida ma’lumot bering. T.I tashkiliy, rejali, tizimli	Boshqarish funktsiyalari. T.I axborot tahlil, maqsadli motiv, tashkiliy, ijrochi	Boshqarishning maqsadli motivlashtirish funktsiyasini yoriting	Liberal uslub haqida ma’lumot bering.	Ta’lim muassasasini boshqarishning nazariy asoslari
13		Boshqaruv uslublarini yoriting.T.I. Avtoritar.,Liberal, Demokratik	Demokratik uslub haqida ma’lumot bering.	Ta’lim muassasasini boshqarish va menejment tushunchalarini izohlang.	Boshqaruv metodlariga izoh bering.	Boshqaruv uslublarini tahlil qiling
14.	14-mavzu: Korreksion pedagogika asoslari.	Korreksion pedagogika fanining predmeti, maqsadi, vazifalari haqida ma’lumot bering.	Korrektsion pedagogikaning asosiy kategoriyalari haqida ma’lumot bering.	Korreksion pedagogikaning ilmiy-tadqiqot metodlari haqida ma’lumot bering.	Respublikamizda nuqsonli bolalarga yordam ko’rsatish yo’nalishlarini izohlang.	Anomal o‘quvchilar bilan olib boriladigan korrektsion ishlarning asosiy yo‘nalishlari. haqida ma’lumot bering.
14		Korrektsion pedagogikaning asosiy vazifalarini izohlang.	Anomal bolalar toifalarini izohlang	Korrektsion pedagogikaning sohalari haqida ma’lumot bering. .	Anomal shaxslar bilan oilada ishlashning etikasi haqida ma’lumot bering.	Korreksion pedagogika fanining tarmoqlari haqida ma’lumot bering.
15	15-mavzu: Inklyuziv ta’lim	«Inklyuziv» va «integrasiyalashgan» ta’limning mazmunini farqlab bering	Inklyuziv ta’lim tizimi asosiy tamoyillari haqida gapiring	Inklyuziv ta’lim haqida ma’lumot bering.	Inklyuziv ta’Iimda resurs pedagog va uning vazifalarini izohlang.	«Inklyuziv ta’lim” o’z maqsadidan kelib chiqqan holda qanday vazifalarni hal etadi ? sanab bering
15.		Integratsiya turlarini sanab bering va har birini alohida izohlang	Resurs o‘qituvchining vazifalarini izohlang.	Inklyuziv ta’lim qanday funksiyalarni bajaradi	Inklyuziv ta’lim rivojlanishining muammo va yechimlari haqida mulohaza yuriting	Inklyuziv ta’limda o‘quvchilarni kasbga yo‘naltirish masalasi bo’yicha qanday ishlar olib borilmoqda.